

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Secunda pars.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sextus

est vt sis mihi seruus ad suscitandas tribus iacob et feces israel conuertendas et subiungit. Dedi te in lucem gentium. vt sis salus mea vsq; ad extremum terre. ¶ Tercio queritur quare in toto orbe vnus tantum preerat. iudeis vero quatuor principes dominabantur. et dicitur s^m Grego. q; hoc ideo est: quia totus mundus ad veritatez fidei venturus erat. iudea vero pro culpa perfidie dispergenda erat. omne enim regnum in seipsu diuisum desolabitur. vel dicit q; hoc erat propter peccata iudeorum. multitudo em principum arguit iniquitate et maliciam hominum. vnde hodie propter peccata nostra quasi quot sunt ciuitates tot sunt tyranni et principes. et ideo bene dictum est Prou: 18. Propter peccata terre multi principes eius. Quarto querit quare principatus gentilium preponitur principatu iudeorum et hoc dicit q; ideo quia gentilitas erat iudee preponenda. tunc enim ad impletu est illud cominatorium iudeis. Constituet te dominus in caudaz et non in caput. Deut. 18. ca. vel ideo quia principatus imperii nobilior erat principatu iudeorum. Quinto queritur quare descriptio sacerdoti vltimo ponitur. et dicendu q; quanto sacerdotes peiores sunt. tanto amplius contempnunt a deo q; ceteri homines. et ideo vltimo ponuntur. vel quia simoniae sacerdotium vsurpabant. vel vt ostenderetur q; fimitu erat legale sacerdotium. ideo vltimo ponitur. Vnde Dani. nono. deficiat hostia et sacrificium et in templo erit abhominatio. hęc est abhominatio simonie

¶

Secunda pars.

Secundo cum dicitur. Et venit in montem: tangitur noue legis annuntiatio. et quinq; fact Primo nam q; ponit predicationis Johannis locuz: et materia dicens: Et venit in omnem regionem iordanis: hęc regio super iordanen siluestris est et saltuosa: atq; leonibus plena: predicans baptismum penitencie. id est predicatione sua inducens homines ad talem baptismum. Nota quia baptismus Johannis erat penitencie. quia inducebat homines ad penitenciez sicut tempus quadragesimale dicitur penitencie tempus vel q; ad penitendum est institutum. vel quia inducit ad penitenciam. aut quia penitenciam figurat. non enim baptismus ille peccata remittebat ex virtute sua. nisi penitencie virtus adesset. ex quo distinguitur a baptismo ecclesie i quo sacramenti virtute fit remissio peccatorum. ¶ Nota etia q; cum baptismus Jo. disponeret homines ad suscipiendum christum. non baptizabantur eo nisi iudei quibus principaliter mittebatur christus mires

Sermo

etiam non suscipiebant baptismum quia ipse instruende erant
a viris. nec etiam infantes a usu rationis carentes baptizabant
quia non intelligebant misterium cuius cognouerat natura. bap-
tismus vero christi omnibus datur gentibus volentibus credere
omni sexui et omni etati in remissionem peccatorum. hoc quod
dicit in remissionem peccatorum non est referendum ad baptismum
Iohannis sed ad penitentiam que baptismum auerteretur. sola enim ip-
sa peccata remittebat. **S**ecundo confirmatur predicatio Jo-
prophete testimonio: Sicut scriptum est in libro hmonuzysaie p-
phete. 40. c. quasi dicat. Ita predicabat Johan: sicut scriptum est
vox clamantis in deserto. ysa. 58. ca. Clama ne cesses quasi tuba
exalta vocem tuam. Nota quod illa vox fuit clara. suavis et terribi-
lis: clara quidem fuit et non rauca: qualis est vox hereticorum. quoniam
clare annuntiavit presentiam christi. suavis fuit annuncians cristum
cunctis amabilem. Vnde Cant. 2. ca. Sonet vox tua in auribus
meis. vox enim tua dulcis. terribilis fuit illa vox in reprehendendo
et futurum denunciando iudicium cum dicebat. Genimia viperarum
quis ostendit vobis fugere a ventura ira. et itez iam securis posi-
ta est ad radicem arboris. et ideo dicit psal. de ista voce. Vox do-
mini in virtute. vox domini in magnificentia. vox domini confri-
gentis cedros. Sed quis est hodie predicator qui audeat vel per-
uam reprehensionem inferre populo. effeminati facti sumus voce
gracili. canes muti non valentes latrare. Omnes enim magis
eligimus blanditiis occultare mendacium quam voce virili aperire
peccata. **T**ercio ponitur Johan. predicatio: parate viam
domini: glo. super Marcum Via inquit domini penitentia est per
quam deus ad nos descendit et nos ad illum ascendimus. via
est de qua Math. vnde amo. per aliam viam reuerfi sunt in re-
gionem suam. Et nota quod licet illi via ardua sit. deducit tamen
ad celestem patriam. Igitur parate viam domini: nihil aliud est
quam parate vos ad penitentiam. vnde. 1. Regum. secundo caplo. Prepa-
te corda vestra domino et seruite illi soli. Et luc. tercio. faute fru-
ctus dignos penitentiam. Nota quod a quomodo necessaria est penitentia
tibus christi natiuitatem. Et ideo se debet quilibet preparare ad
tante celebritatis reuerentiam. Rectas facite semitas: semita ut
dicit Iudo. est breue iter vnde semita quasi semis iter. et nomine
semite precepta legis euangelice possumus intelligere. quoniam
per eam velut per semitas cito deuenimus ad patriam. rectas igitur
debes facere semitas dei id est nos ipsos redificare in ipsa. ut
non relictas eas vadamus per latam viam mundi que ducit ad
mortem et percolles deuios. vnde Judi. 5. c. Qui ingrediebantur

Sextus

semitas ambulauerunt per colles deuios. et ideo tum psal. ora-
dum est. Dirige me in semitam mandatorum tuorum. L
Quarto ponitur future gracie denuntiatio. Omnis vallis imple-
bitur et omnis mons et collis humiliabitur. Hoc autem duo-
bus modis exponitur. Primo qđe mistice. no se emz vallis gen-
tilitas et infirmitas mundi potest intelligi. nomine autem mon-
tis iudei possunt intelligi. quia velut montes elati erant supbia
originis ritu. separationis et scripture intelligentia: nomine ve-
ro collis philosophi seculares intelliguntur. gratia scientie inue-
stigacionis rei erigunt se super alios. Sed facta est mutatio dex-
tre ex celsi. Omnis enim vallis. id est gentium populus et abie-
cta mundi impleta est cognitione piscatores omnes et despecti
tantam habuerunt diuinitatis cognitionem. qđ nunqđ iudei aut
philosophi ad illam valuerunt pertingere. vnde Apłs. 1. Co-
rinthi. ca. 11. Loquimur inquit dei sapientiaz in ministerio que
abscondita est quam nemo principum huius seculi cognouit:
sed humiliati sunt montes et colles. quoniam confusi sunt iudei
quia illum crucifixerunt et abiecerunt a se. que semp expectabāt
non enim eum cognouerunt. Vide Ysa. 6. Excaeca cor populi
huius. vt videntes non videant. confusi sunt et sapientes i sua
persecutione. duz virgo generat quod illi negant. dū verbū
caro factum est. dum mortui resurgunt. hūt que reputant im-
possibilia. Vide. 1. Coz. ca. pmo. Stultam facit deus sapienciā
huius seculi. Secundo nomine vallis humiles possunt intelligi.
propter infirmitatem. fertilitatem et humiditatem. Vera namqđ
humilitas se omnibus subiecit. omnes virtutes ex ea velut ra-
dice habent originem vnde fructificat humedat ymbre saluta-
ris gratia: Isti autem humiles p aduentuz christi impleti sunt
donis spiritus sancti. Vnde Ysa. 42. c. Dedi spiritum super quez
requiescit spiritus meus nisi super humilem et mansuetum: et
humilem virginem salutans angelus. Ave inquit gratia plena
et Mat. scdo caplo. Repleti sunt omnes spiritu sancto. mortel
et colles sunt tyranni et principes mundi qui humiliati sunt sub
iugo christi. Deinde ponitur alia vtilitas aduentus christi. Et
erunt praua: scilicet corda iudeorum et gentilium. corda enim
iudeorum deprauata erant auaricia et concupiscencia. corda ve-
ro gentilium quia relicto creatore impendebant creature divini-
tatis honorem. sed in aduentu christi hęc corda facta sunt. indire-
cta: id est in corda directa mutata sunt. quoniam quidam iudeo-
rum audierunt consiliū Ysa. 46. c. Redite p auaritatores ad cor-
de ad pdicacionez apłoz. quersu sūt. vt habet Mat. 6. c. Corda et

Sermo

iudeorum gentiliuz directa sunt. qz reliquis ydolis xpo adhe serit
et hodie quasi per totum munduz cessauit ydolatrie cultus. vñ
Ysa. 19. mouebuntur simulachra egipti id est gentiū a facie do
mini. et cor egipti tabesceat: Et aspa in vias planas: aspa vocā
tur precepta legis antiquae. Lex enim illa habebat asperitatem ti
moris et contaminationis. sed illa asperitas mutata est in plani
tatem caritatis. quia amore quo nihil leuius seruiamus dño. Ma
thxi. 11. c. Iugum meū suauē ē et onus meū leue. Qui
to ponitur manifestatio aduentus xpi: Et videbit: etiam cor
porali oculo: omnis caro: id est hm glo. iudeus et gentilis. vir
et mulier. senex et puer: salutare dei. id est chnsum de quo ps.
Notum fecit dominus salutare suū. Nota qz istud dei salutare
in presenti vita non vidit omnis homo. sed veniet illa dies no
uissima in qua omnes eū videbim⁹ qui fui⁹ ab adā vsqz ad no
uissimum hominez. vt dicit glo. in hac vita omnis homo xpm
videre non potuit sed in die iudicii in sede maiestatis et electi ⁊
reprobi pariter videbunt. et iusti remunerentur et mali in eter
num gemant. Regemus ⁊.

Dominica quarta aduentus. Sermo vii:

Anno quatuordecimo iherosolimitani tiberii cesaris procuratorē
pontio pylato iudeam ⁊. Luc. 3. ca. Nō habet
dies presentis officii aliud euangelium ab eo qz
helterna die recitatum est: sed illud idem etiam
hodie resumitur. et hoc forte iō sic ordinatū est
quia hri in officio cum ordinatione ecclesie instituerentur mini
stri altaris ab episcopo illud euangelium lectuz est. hodie vero
in sacris ordinati sui ministerii officium exequuntur et quoniam
vita et doctrina euangelica qua ordinati sunt bene viuendo mi
nistrare debent. ideo euangelium quod in eorum ordinatione le
ctum est. etiam hodie cum primo ministrare incipiunt ad eorum
instruccionem repetitur. Alia forte causa est quia officium ordi
nationū licet fiat in sabbato ad diem tamen dñicum ordinatur.
et ideo tarde vt circa vesperez finiatur debet inchoari. vnde et
hoc etiā hodie helerneū repetitur euangelium. Tercia autē causa qz
nō potuit eps loqui hri ad pplm de euangelio ppter occupatō
nē sacre ordinationis. ideo in hodiernū diem trāstulit eandē euan
gelicā lectionē. In expositione at hui⁹ euāgelii nihil pposuim⁹ di
cere nisi qz die pcedenti diuina nobis grā reuelauit. ⁊ iō studio
saz lectionē ad supiora transmittimus.

In vigilia natiuitatis xpi. Sermo octau⁹